

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 25.02.2013 г. – V КЛАС, 14.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- 30 тестови задачи, от които 10 задачи с избираем отговор и 20 със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – анализ на изображение, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 (нула) точки.

Максималният брой точки е 100.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой 25 точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със син химикал.

По време на изпита не може да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. За коя държава от Античността се отнася описанието?

Тя възникнала на Апенинския полуостров през VIII в. пр. Хр. За няколко века завладяла всички земи около Средиземно море в Европа, Африка, Мала Азия. През I в. сл. Хр. покорила траките. В провинциите си наложила свои обичаи и култура. Изгражда амфитеатри, храмове, терми (обществени бани), водопроводи и пътища.

- А) тракийската Б) римската В) елинската Г) египетската

2. Колко века преди създаването на Първата българска държава от хан Аспарух е основано Одриското царство?

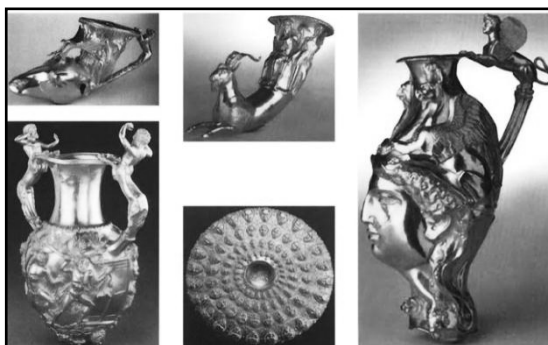
- А) осем века Б) десет века В) дванадесет века Г) петнадесет века

3. Отбележете реда, в който двойката понятия са синоними:

- А) хроника – летопис Б) епископ – император
В) цивилизация – производство Г) месия – апостол

4. Показаните предмети са част от:

- А) Панагюрското съкровище
Б) Преславското съкровище
В) Рогозенското съкровище
Г) Вълчитрънското съкровище

5. Кое твърдение за славяните е вярно?

- А) занимавали се главно с животновъдство Б) почитали бог Тангра
В) били обединени в племена начело с княз Г) жилищата им били юрти

6. Времето от V в. до края на XV в. в европейската история се нарича:

- А) Праистория Б) Античност В) Съвременност Г) Средновековие

7. В резултат на Великото преселение на народите:

- А) възниква християнството
- Б) създадено е Одриското царство
- В) започва разселването на славяните в Европа
- Г) построен е античния театър в Пловдив

8. Коя от линиите на времето представя управлението на хан Крум?

- А)

803 г.	809 г.	811 г.	814 г.
--------	--------	--------	--------
- Б)

809 г.	811 г.	814 г.	831 г.
--------	--------	--------	--------
- В)

811 г.	831 г.	836 г.
--------	--------	--------
- Г)

831 г.	836 г.	852 г.	863 г.
--------	--------	--------	--------

9. За кой български владетел се отнася текстът?

„... хвърлил щита и бича си на земята, а Юстиниан II заповядал те да бъдат затрупани със злато, а пък забитото в земята негово копие било затрупано с копринени платове и златотъкани одежди, предназначени за хана. неговото семейство и аристокрацията... Подир тази церемония ханът и войската му се оттеглили в България”.

- А) Крум
- Б) Тервел
- В) Пресиян
- Г) Омуртаг

10. Кое от посочените събития НЕ е станало през XIII век?

- А) въстанието на Асен и Петър
- Б) битката при Одрин
- В) битката при Клокотница
- Г) възстановяване на Българската патриаршия

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

11. Поставете знак „✓” пред вярното твърдение и знак „X” пред грешното:

- А) ☐ Император Константин Велики провъзгласява християнството за равнопоставена религия през 313 г.
- Б) ☐ Хан Котраг създава „Стара Велика България” през VII век.
- В) ☐ Хан Тервел постигнал първото териториално разширение на България.
- Г) ☐ През 1040 г. Георги Войтех организира въстание срещу византийската власт.
- Д) ☐ В църквата „Св. 40 мъченици” във Велико Търново археолозите откриват останките на цар Калоян.
- Е) ☐ През XI век в българските земи е основан Рилският манастир.

12. Напишете единиците за измерване на времето по възходящ ред:

година, столетие, десетилетие, час, седмица, хилядолетие, секунда, месец,

13. Прочетете внимателно текста и попълнете пропуснатите имена:

През 1204 г. войските на Четвъртия кръстоносен поход превзели столицата и създали върху земите на Византияимперия. Владетелят им високомерно отхвърлил българските предложения за мир и приятелство. В битката край на 14 април 1205 г. цар разгромил рицарската армия и пленил императорът на кръстоносците.

14. Открийте в игрословицата (отляво надясно и отгоре надолу) имената на седем племена, свързани с Великото преселение на народите и ги запишете.

А	Х	У	Н	И	К	Б
В	Ц	Н	Ф	Г	Г	Ъ
А	Ь	Х	О	К	О	Л
Р	О	Ш	И	С	Т	Г
И	Р	Х	С	Ш	И	А
Й	Ш	А	Ф	Т	Н	Р
С	Л	А	В	Я	Н	И
Ж	И	Г	С	М	О	У
Ф	Р	А	Н	К	И	Д
У	Т	Ю	Р	К	И	П

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

15. Подчертайте излишното име във всеки ред:

- А) Юстиниан II, Никифор I, Николай I, Исак II Ангел
Б) Климент, Наум, Ангеларий, Фотий
В) Варна, Плиска, Преслав, Охрид

16. Изчислете:

- А) Колко века са изминали от създаването на славянската писменост?

Място за изчисления:

- Б) Колко години е продължило управлението на княз Борис I ?.....

Място за изчисления:

- В) Колко години Плиска е била столица на България?.....

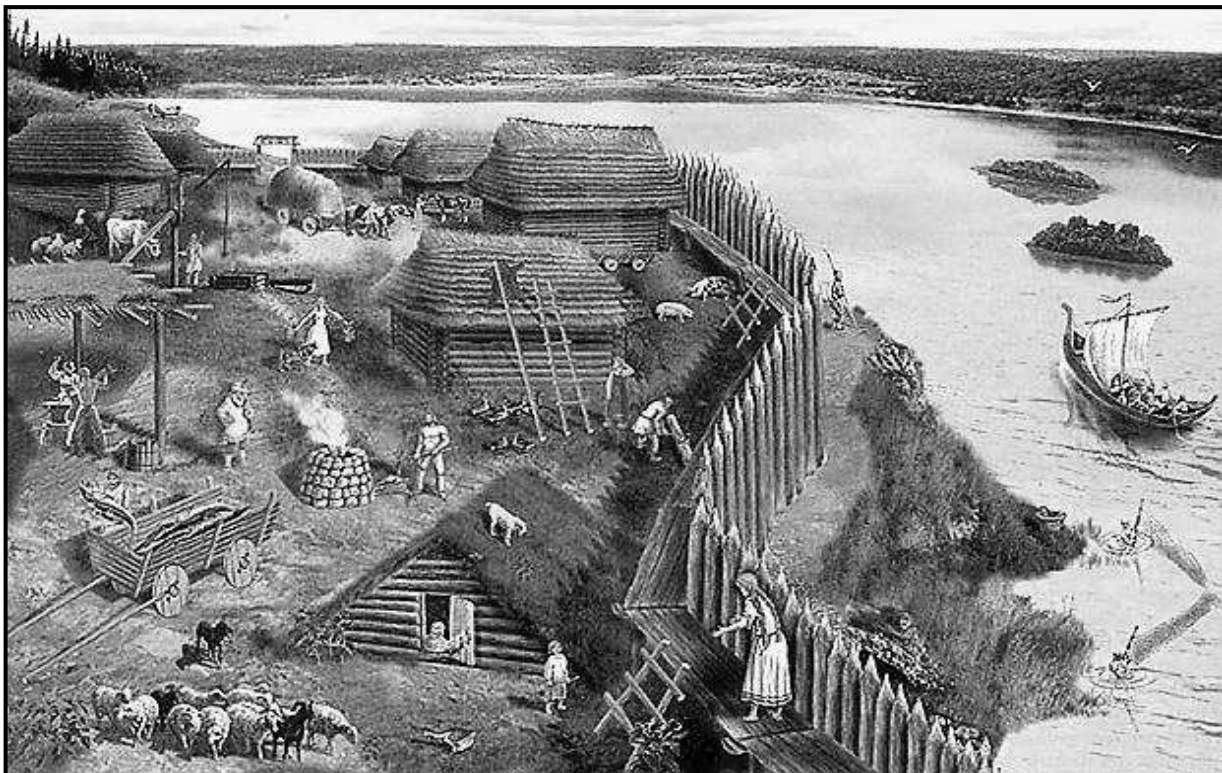
Място за изчисления:

17. Прочетете откъса от историческия извор и отговорете на поставените въпроси:

„... разбих гръцката войска, а самия владетел Теодор Комнин взех в плен с всичките му боляри. И цялата земя от Одрин и до Драч превзех, гръцка, още и албанска, и сръбска, а пък градовете, които се намират около Цариград, а и самият този град владееха латинците, но и те се покоряваха на моето царство, понеже нямаха друг цар освен мене“.

- А) За победата при коя битка става въпрос в текста?
Б) На коя държава се слага край след тази битка?
В) Кой е българският цар победител?

18. Разгледайте внимателно картината и изпълнете поставените задачи:

А) Попълнете пропуснатото:

Славяните водели начин на живот. Те изграждали селищата си в близост до Укрепявали ги с Жилищата им били И

Б) Запишете четири стопански дейности, изобразени на картината:

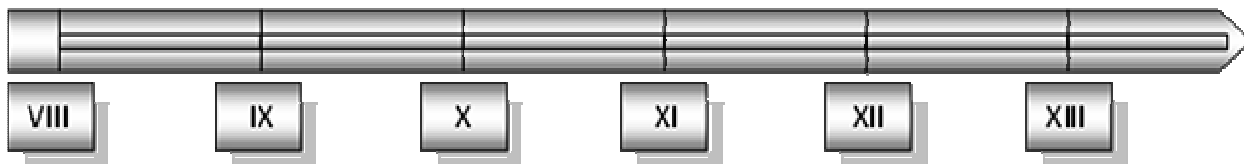
В) Запишете четири животни, изобразени на картината:

19. Свържете имената на държавите с тяхното описание:

Държава	Буква	Описание
ПРИМЕР: Византия	Д)	Д) Източната Римска империя с център Константинопол
Франкска империя		А) средновековна държава на западните славяни в Централна Европа (дн. Чехия и Словакия и части от Словения и Унгария).
Киевска Русия		Б) държава, основана от германското племе франки в Западна Европа, чийто владетел Карл Велики бил коронясан от папата за император през 800 г.
Великоморавия		В) държава, възникнала през VII в. пр. Хр.
Древна Македония		Г) голяма средновековна държава на източните славяни със столица гр. Киев (дн. Украйна).

20. На линията на времето отбележете годините само на тези от посочените исторически събития, които са се случили в периода на Първата българска държава:

- А) сключване на уния с папа Инокентий III
- Б) разгром на ромеите при Върбишкия проход
- В) възкачване на Симеон на българския престол
- Г) победата на българите в битката при Клокотница
- Д) присъединяване на областта Загоре към границите на България
- Е) поражението на българските войски в битката при с. Ключ
- Ж) въстанието на Асен и Петър

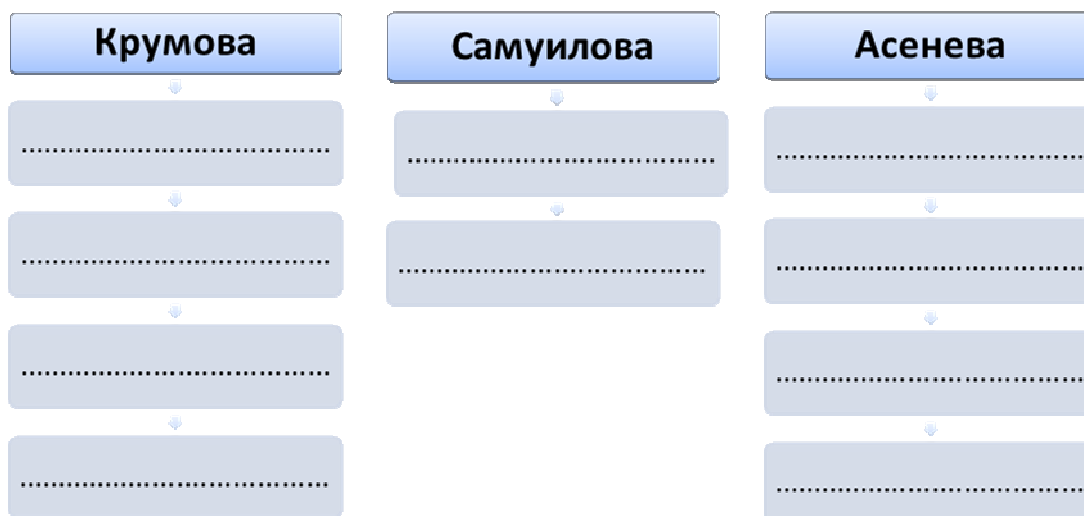
Забележка: На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби впишете буквата на събитието.

21. Поставете знак „✓” срещу верните твърдения, отнасящи се до живота на Константин Кирил - Философ.

- А) ☐ Негово родно място е Константинопол.
- Б) ☐ Завършил прочутата Магнаурска школа.
- В) ☐ През 864 г. изнамерил славянската азбука, наречена кирилица.
- Г) ☐ Изпратен е на мисия във Великоморавия.
- Д) ☐ Убедително отхвърля триезичната догма във Венеция.
- Е) ☐ Починал в Рим през 886 г.

22. Разпределете в схемата имената на българските владетели по династии.

Иван Асен II; Пресиян; Гаврил Радомир; Калоян; Борил; Омуртаг; Коломан; Маламир; Борис I; Иван Владислав.

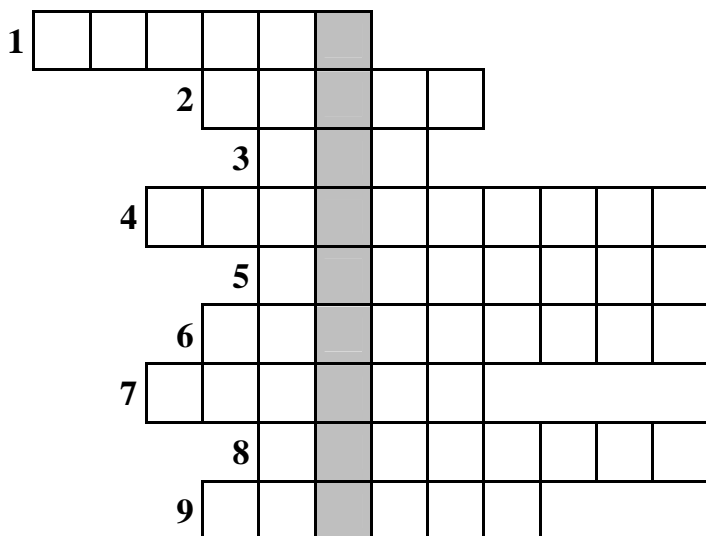
23. Прочетете текста и отговорете на въпросите:

„Пресвети отче, известихте ни... да ви съобщим какво молим от Римската църква ... Първо ... корона и достойнство като възлюбен син, според както имаха нашите стари царе. Един бе Петър, друг бе Самуил и другите, които ги предшестваха над царството, както намерихме писано в нашите книги“.

А) Кой е авторът на писмото?

Б) Какво желае да получи авторът на писмото, като иска „корона и достойнство“?.....

24. Попълнете кръстословицата. Във вертикалния ред ще получите името на римски папа, обявил св. св. Кирил и Методий за духовни покровители на Европа през 1862 г.

1. Реката, при която цар Симеон разгромява византийците.
2. Сплав от мед и калай.
3. Титла на българския владетел преди покръстването.
4. Авторът на „Шестоднев“.
5. Учениците на Исус Христос, които проповядвали новата вяра.
6. Първата славянска азбука.
7. Български владетел, подписал първия търговски договор с Византия.
8. Гробище, „град на мъртвите“.
9. Български владетел, по времето на който рицарите от Четвъртия кръстоносен поход създали Латинската империя.

25. В текста са допуснати 4 грешки. Открийте ги и ги подчертайте:

През 1207 г. на българския престол се възкачил цар Иван Асен II. Той проявил качества на блестящ държавник и книжовник. Той укрепил държавата чрез мирни договори и династически бракове. След разгрома на Никифор при Варна през 1230 г. Българското царство се превърнало в първа сила на Балканския полуостров.

26. Запишете три символа на царската власт, които различавате върху златната монета от времето на цар Иван Асен II.

А)

Б)

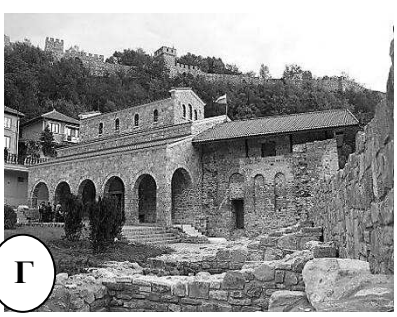

В)

27. Попълнете пропуските в текста.

След смъртта на цар Симеон престола заел синът му С договора от 927 г. Византия му признала титлата Българската църква била призната за По време на неговото управление възникнало и се разпространило учението на Те учили, че земният свят е дело на злото (дявола). Проповедите им били насочени срещу държавата и През X в. се появява и Негов родоначалник бил св. Иван Рилски.

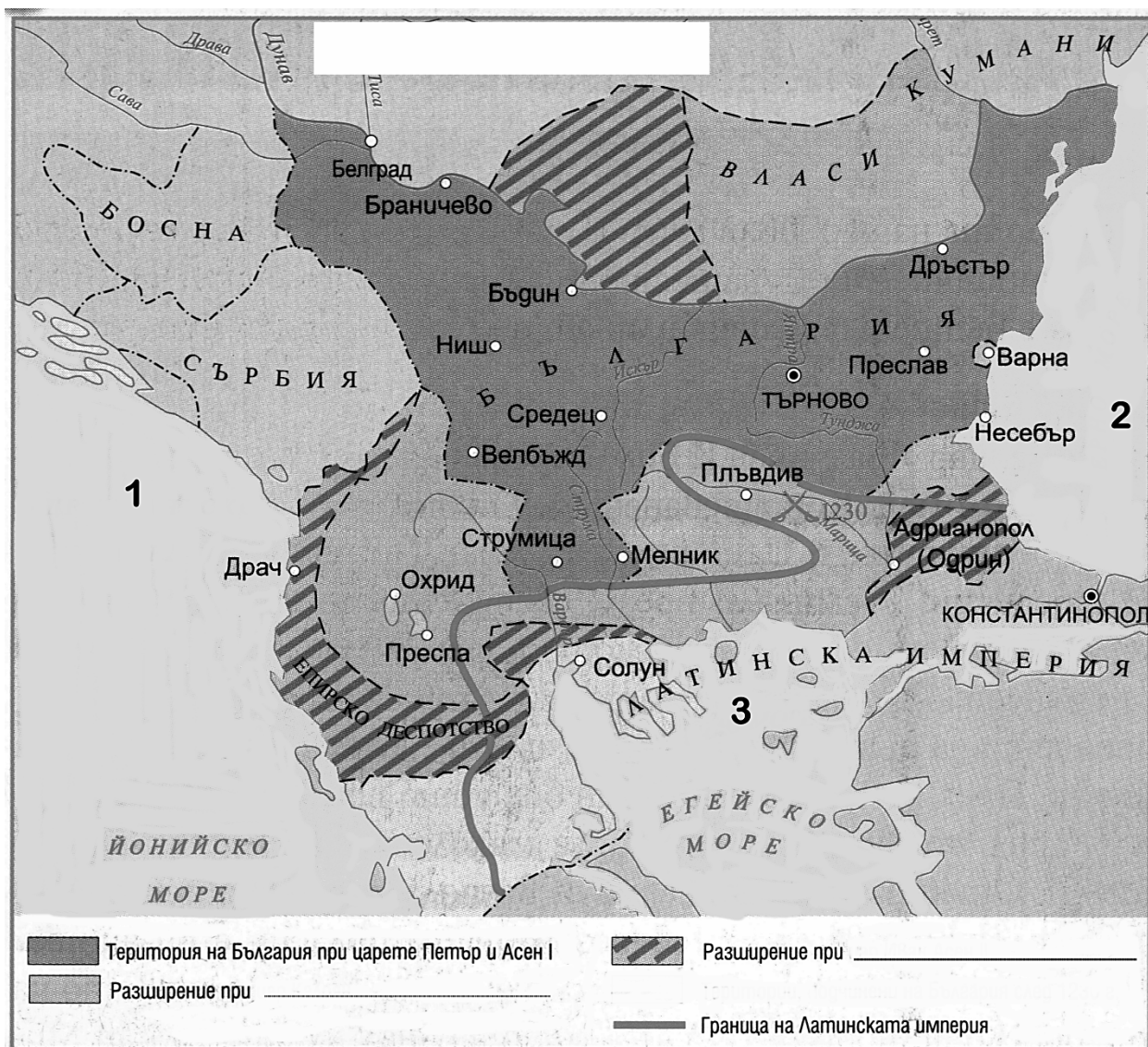
28. Поставете надписите под изображенията: *Пръстен на цар Калоян; Икона на Св. Теодор Стратилат; Златната маска на цар Терес; Златната църква в Преслав; Църквата „Св. 40 мъченици“ в Търново; Стенопис от Казанлъшката гробница*

 <p>А</p>	 <p>Б</p>	 <p>В</p>
 <p>Г</p>	 <p>Д</p>	 <p>Е</p>

29. Запишете всяко от дадените понятие срещу неговото определение: *кесар, поданици, архиепископ, привилегии, хроника*

	Понятие	Определение
А)		Средновековно историческо съчинение, описващо важните събития по години.
Б)		Населението, поставено под властта и законите на владетеля на една държава.
В)		Висока аристократична титла във Византия
Г)		Духовен глава на самостоятелна църковна област, по-нисш от патриарх.
Д)		По-големи права, предимства в сравнение с други хора или обществени групи.

30. Разгледайте внимателно историческата карта и изпълнете поставените задачи:

А) Попълнете легендата.

Б) Запишете имената на моретата отбелязани с цифри

1.

2.

3.

В) Запишете в обозначеното място на картата името на държавата - северозападен съсед на България.

Г) Запишете заглавие на картата:

ВТОРА ЧАСТ

Направете в обем до 2 страници анализ на картината на художника Димитър Гюдженов „Хан Кубрат и синовете му“:

При отговора използвайте следните опори:

1. При какви обстоятелства се развива действието?
2. Опишете облеклото и въоръжението на хана и на неговите синове.
3. Какво изразява тяхното поведение?
4. Какъв е заветът на хан Кубрат?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

Ученик: Клас:

Училище: град/село

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:ч. ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:ч.

.....
Име и фамилия на квестора приел работата *подпис*

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:
Име и фамилия *подпис* *брой точки*

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ:
Име и фамилия *подпис* *брой точки*

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--